

П'яте щорічне опитування іноземних інвесторів

Листопад 2020

Опитування 2019 року: ключові факти

- **Опитування через онлайн-форму, створену Info Sapiens**
- **Проведено 26 – 30 жовтня 2020 р.**
- **Взяли участь 117 респондентів**
- **62% респондентів є стратегічними інвесторами**
- **74% респондентів зараз мають інвестиції в Україні**

ОСНОВНІ ВИСНОВКИ

Перешкоди для інвестицій:

- Вперше за п'ять років опитування недовіра до судової системи очолила анти-рейтинг перешкод для іноземних інвестицій. Розповсюджена корупція, лідер попередніх років, посіла друге місце. Ці дві перешкоди є найважливішими як для стратегічних, так і для портфельних інвесторів.
- Монополізація ринків та захоплення влади олігархами посідає третє місце серед перешкод, хоча стратегічним інвесторам також суттєво перешкоджає обтяжливе та нестабільне законодавство.

Інвестиційний клімат:

- 48% опитаних іноземних інвесторів вважають, що інвестиційна привабливість України знижується, 42% не вбачають суттєвих змін, тільки 9% бачать покращення.

Основні фактори, які вливатимуть на інвестиційний клімат:

- Ефективна боротьба з корупцією матиме найбільший сприятливий вплив на інвестиційний клімат. Таку думку поділяють як стратегічні, так і портфельні інвестори. Іншими важливими факторами стануть перезапуск судової системи та призначення на ключові позиції реформаторів.
- Дефолт за державними запозиченнями був названий найбільшою загрозою для інвестиційного клімату. Другу та третю позицію посіли відхід від демократичних цінностей та зміна геополітичного курсу. Стратегічні інвестори також вбачають загрозу в занадто м'якій бюджетній та монетарній політиці, яка несе ризи для макроекономічної стабільності. Портфельні інвестори вважають неспроможність досягти домовленості з МВФ найсуттєвішою загрозою після дефолту.
- Потенційний повторний локдаун матиме помірний негативний вплив на інвестиції. 47% стратегічних інвесторів, які вже працюють в Україні, зазначили, що не змінять свої інвестиційні плани, при цьому 27% знизять або зупинять інвестиції.

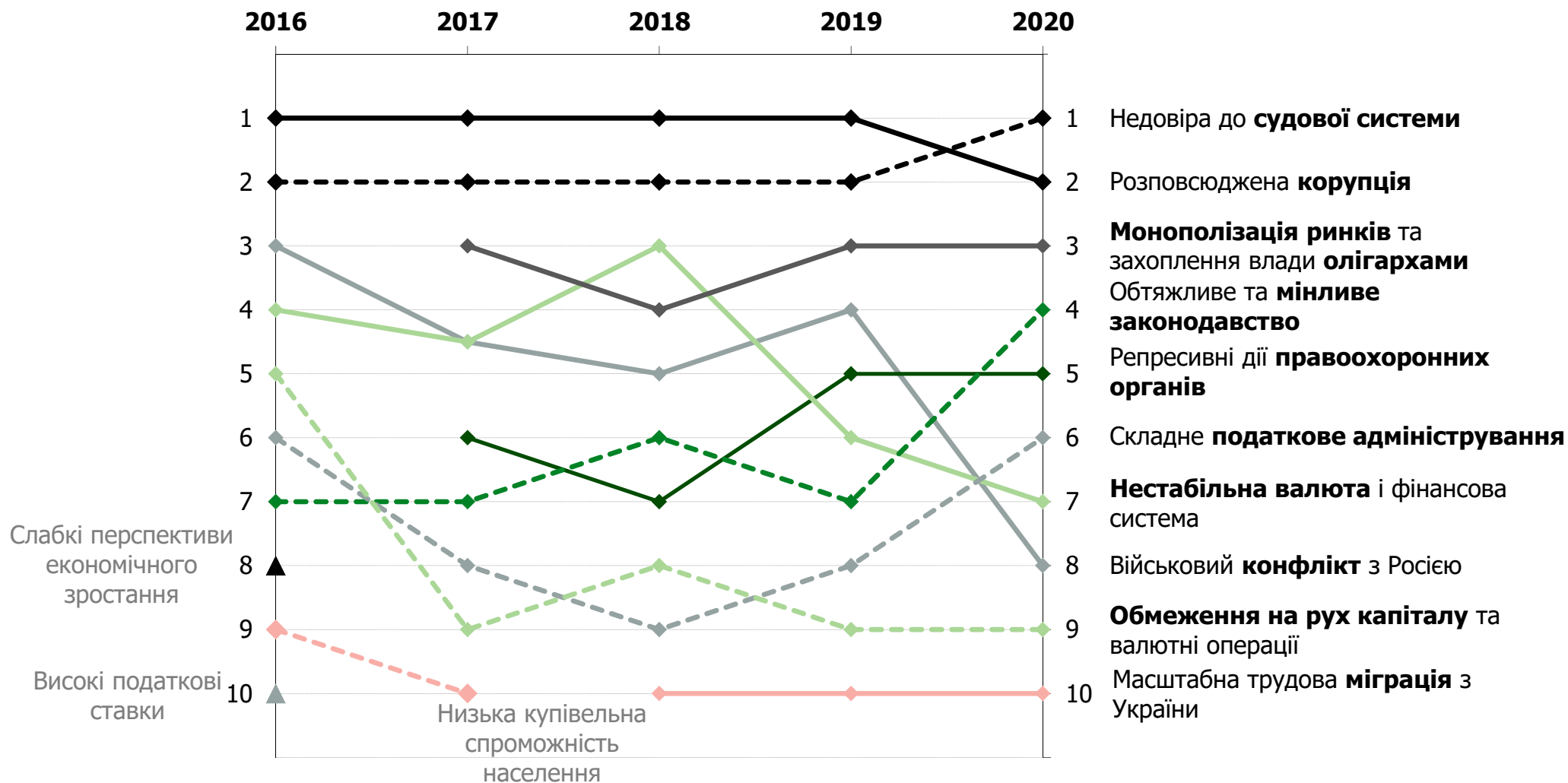
Перешкоди іноземним інвестиціям: Всі респонденти

П1. Що, на вашу думку, найбільш суттєво перешкоджає іноземним інвестиціям в Україну?

Джерела: ЄБА, Dragon Capital, ЦЕС

Ключові перешкоди іноземним інвестиціям: 2016-2020 рр

Джерела: ЄБА, Dragon Capital, ЦЕС

Перешкоди іноземним інвестиціям: За типом інвестора

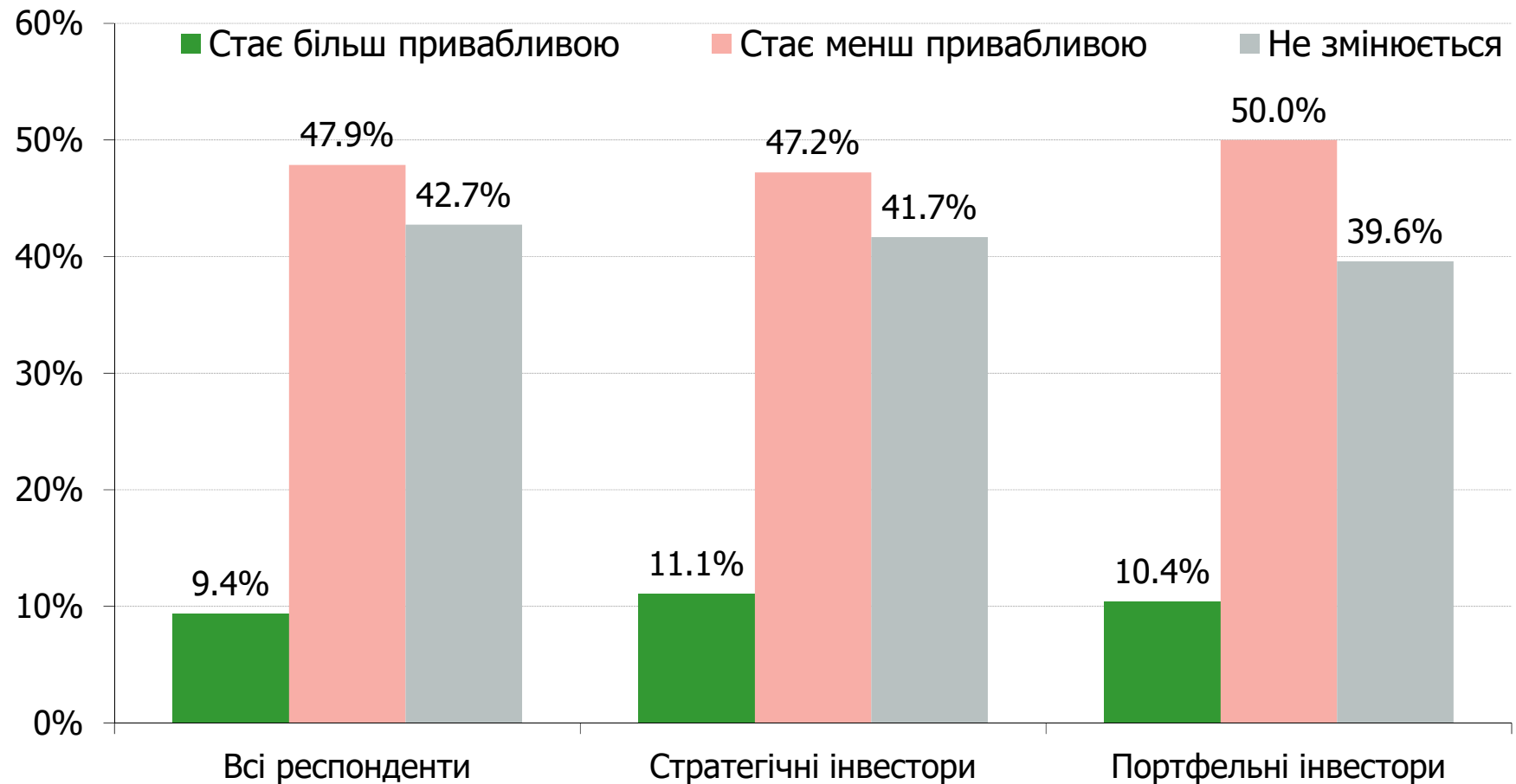
П1. Що, на вашу думку, найбільш суттєво перешкоджає іноземним інвестиціям в Україну?

	Всі респонденти	Місце	
		Стратегічні інвестори	Портфельні інвестори
Недовіра до судової системи	1	1	2
Розповсюджена корупція	2	2	1
Монополізація ринків та захоплення влади олігархами	3	4	3
Обтяжливе та нестабільне законодавство	4	3	4
Репресивні дії правоохоронних органів	5	7	5
Складне податкове адміністрування	6	5	6
Нестабільна валюта і фінансова система	7	6	8
Військовий конфлікт з Росією	8	8	7
Обмеження на рух капіталу та валютні операції	9	9	9
Масштабна трудова міграція з України	10	10	10

Джерела: ЄБА, Dragon Capital, ЦЕС

Зміна інвестиційного клімату

П2. Як, на вашу думку, змінюється інвестиційна привабливість України?

Джерела: ЄБА, Dragon Capital, ЦЕС

Позитивний вплив на інвестиційний клімат: Всі респонденти

ПЗ. Які потенційні кроки української влади максимально позитивно вплинули б на ваші інвестиційні та бізнес-рішення?

Джерела: ЄБА, Dragon Capital, ЦЕС

Позитивний вплив на інвестиційний клімат: За типом інвестора

ПЗ. Які потенційні кроки української влади максимально позитивно вплинули б на ваші інвестиційні та бізнес-рішення?

	Місце		
	Всі респонденти	Стратегічні інвестори	Портфельні інвестори
Ефективні заходи боротьби з корупцією	1	1	1
Перезапуск судової системи	2	2	4
Призначення на ключові позиції реформаторів з високою репутацією	3	3	2
Дієві кроки з розмежування політики та бізнес-інтересів , а також обмеження впливу олігархів	4	4	3
Докорінні зміни в правоохоронних органах	5	5	6
Швидке досягнення домовленостей з МВФ стосовно кредитного траншу і отримання регулярного фінансування надалі	6	7	5
Надання законодавчих гарантій, фінансових заохочень для нових прямих інвесторів	7	6	8
Прозора масштабна приватизація	8	8	8
Покращення інфраструктури та логістики	9	9	10
Перегляд Угоди про Асоціацію з ЄС з метою розширити доступ до ринку ЄС	10	10	7

Джерела: ЄБА, Dragon Capital, ЦЕС

Негативний вплив на інвестиційний клімат: Всі респонденти

П4. Які потенційні кроки української влади максимально негативно вплинули б на ваші інвестиційні та бізнес-рішення?

Джерела: ЄБА, Dragon Capital, ЦЕС

Негативний вплив на інвестиційний клімат: За типом інвестора

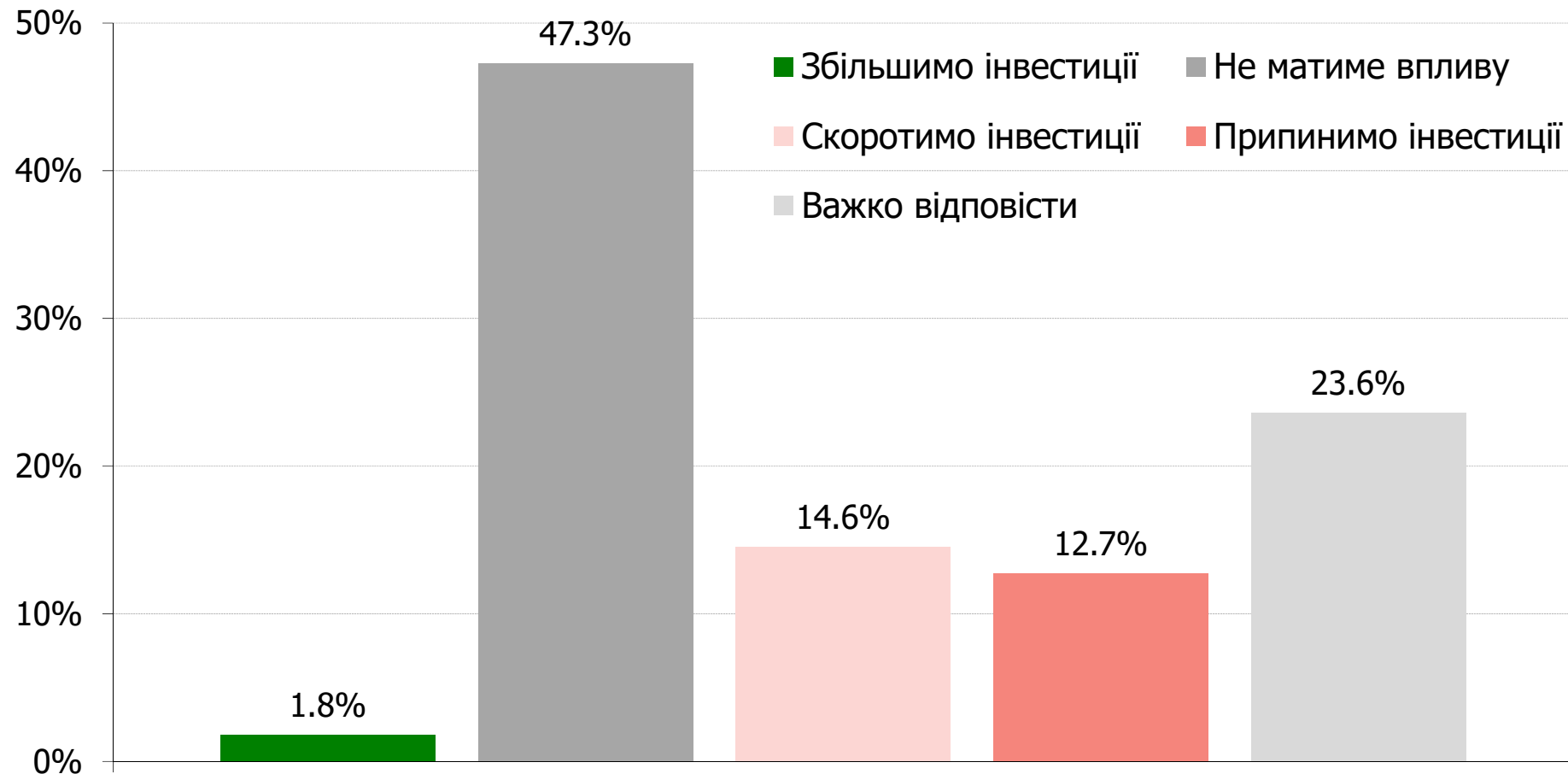
П4. Які потенційні кроки української влади максимально негативно вплинули б на ваші інвестиційні та бізнес-рішення?

	Місце		
	Всі респонденти	Стратегічні інвестори	Портфельні інвестори
Дефолт по державним запозиченням	1	1	1
Відхід від демократичних цінностей	2	2	5
Зміна геополітичного курсу із заходу на схід	3	4	4
Звільнення реформаторів з високою репутацією із займаних ними посад	4	5	3
М'яка фіскальна та монетарна політика , що загрожує макроекономічній стабільності	5	3	9
Підвищення податкового навантаження на бізнес	6	6	7
Прямі або приховані привілеї для окремих підприємств	7	7	6
Неспроможність досягти домовленості з МВФ стосовно наступного кредитного траншу	8	9	2
Поновлення обмежень на рух капіталу	9	8	8
Протекціонізм у зовнішній торгівлі	10	10	10

Джерела: ЄБА, Dragon Capital, ЦЕС

Вплив повторного локдауну на інвестиційні плани

П7. Чи вплине черговий локдаун на ваші інвестиційні плани? (запитання ставилось лише стратегічним інвесторам, що зараз інвестують в Україну)

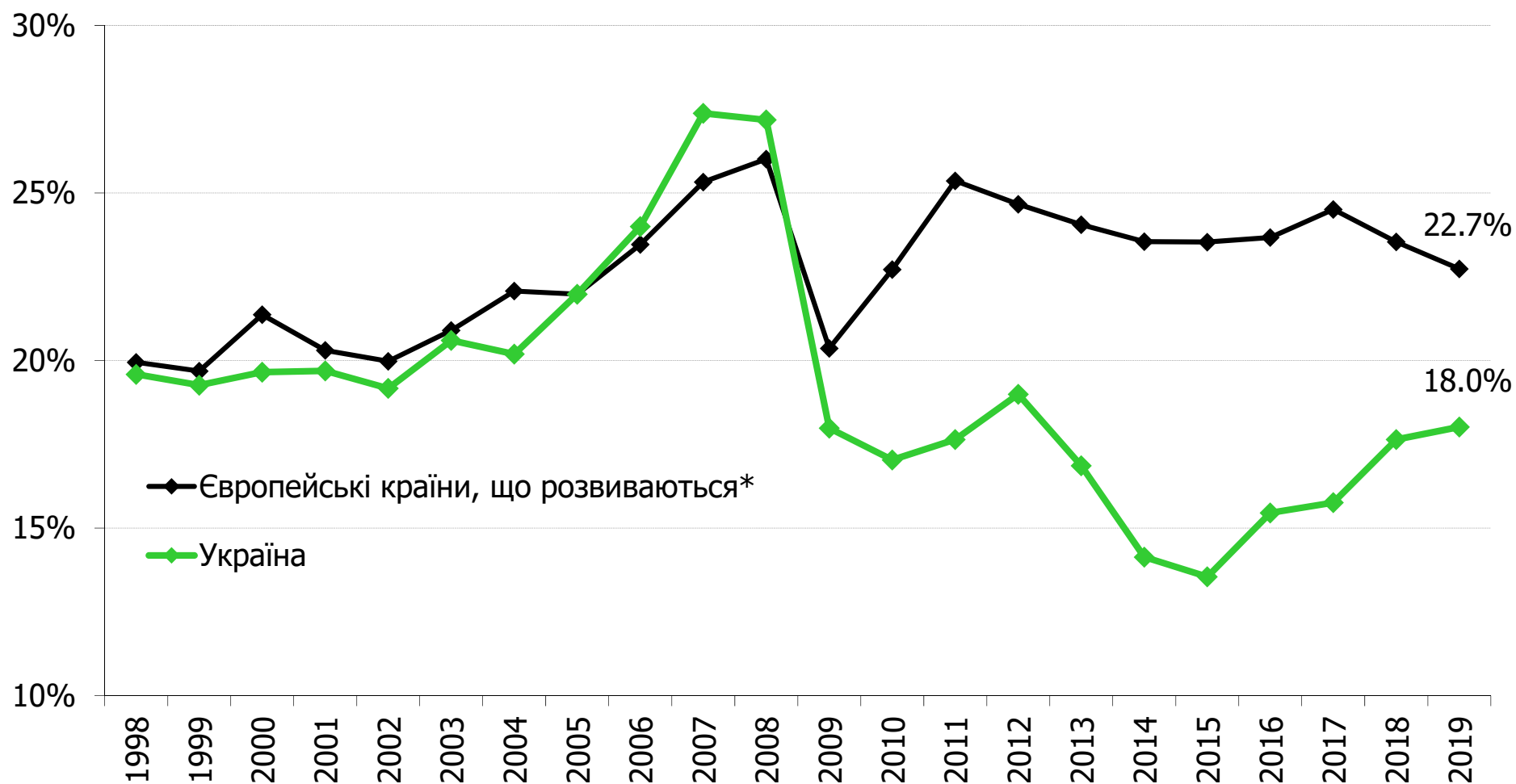

Джерела: ЄБА, Dragon Capital, ЦЕС

Інвестиції в Україну: ключові факти

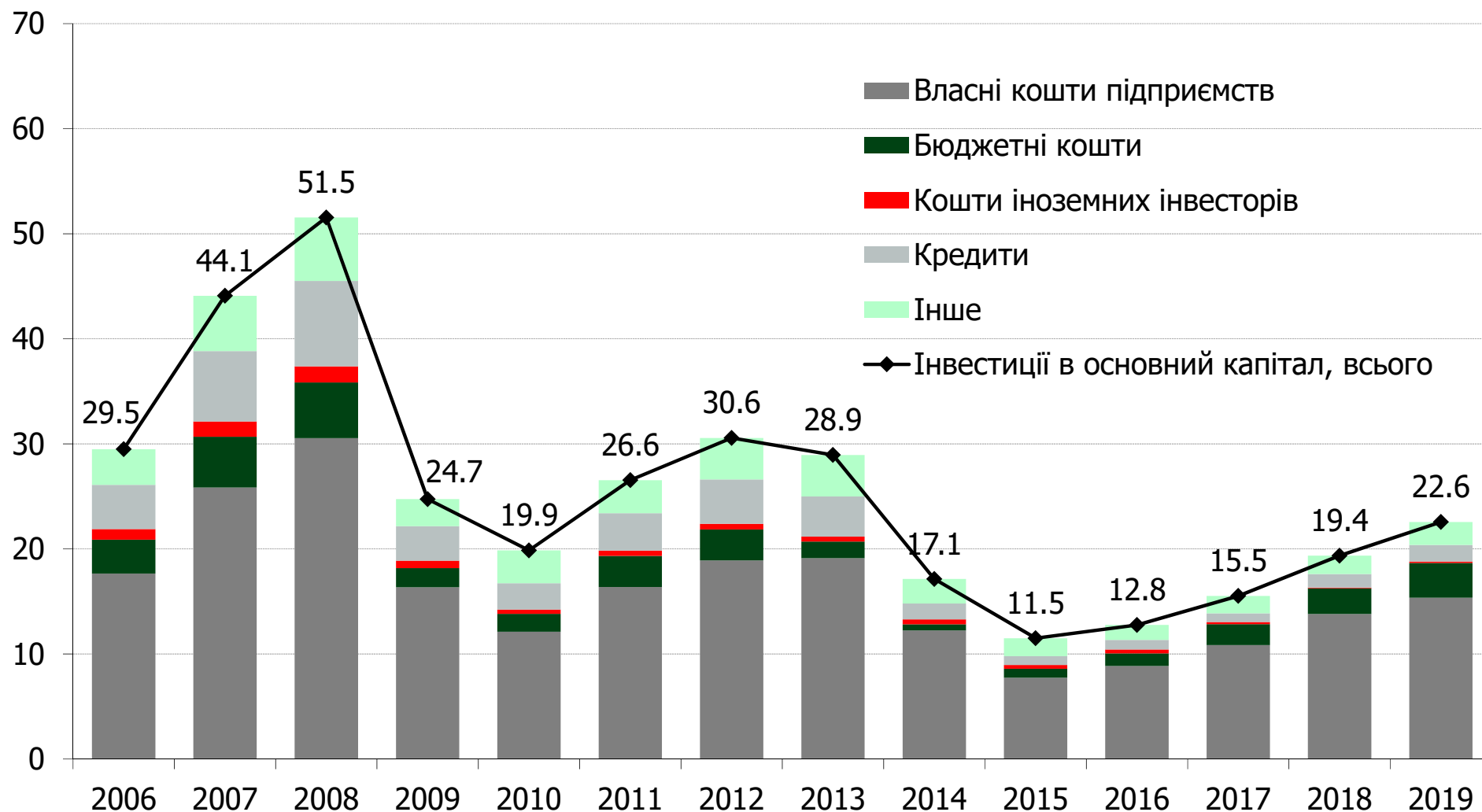

Інвестиції в основний капітал (% від ВВП)

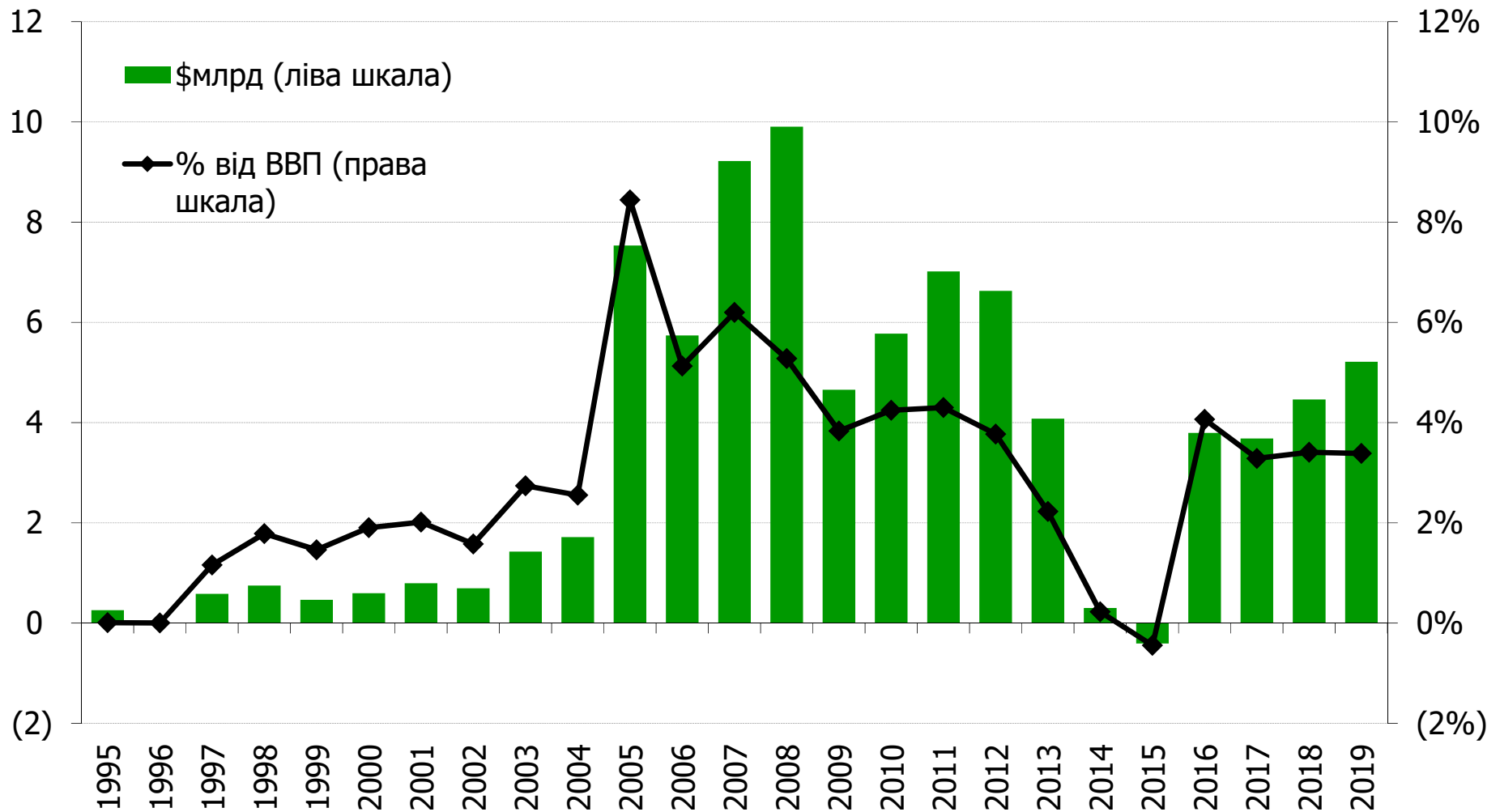
Примітки: *Європа, що зростає та розвивається, включає Албанію, Білорусь, Боснію і Герцеговину, Болгарію, Хорватію, Угорщину, Косово, Молдову, Чорногорію, Північну Македонію, Польщу, Румунію, Росію, Сербію, Туреччину та Україну; з урахуванням зміни запасів матеріальних оборотних коштів. Джерело: МВФ, Держстат

Капітальні інвестиції: Джерела фінансування (\$ млрд)

Джерело: Держстат

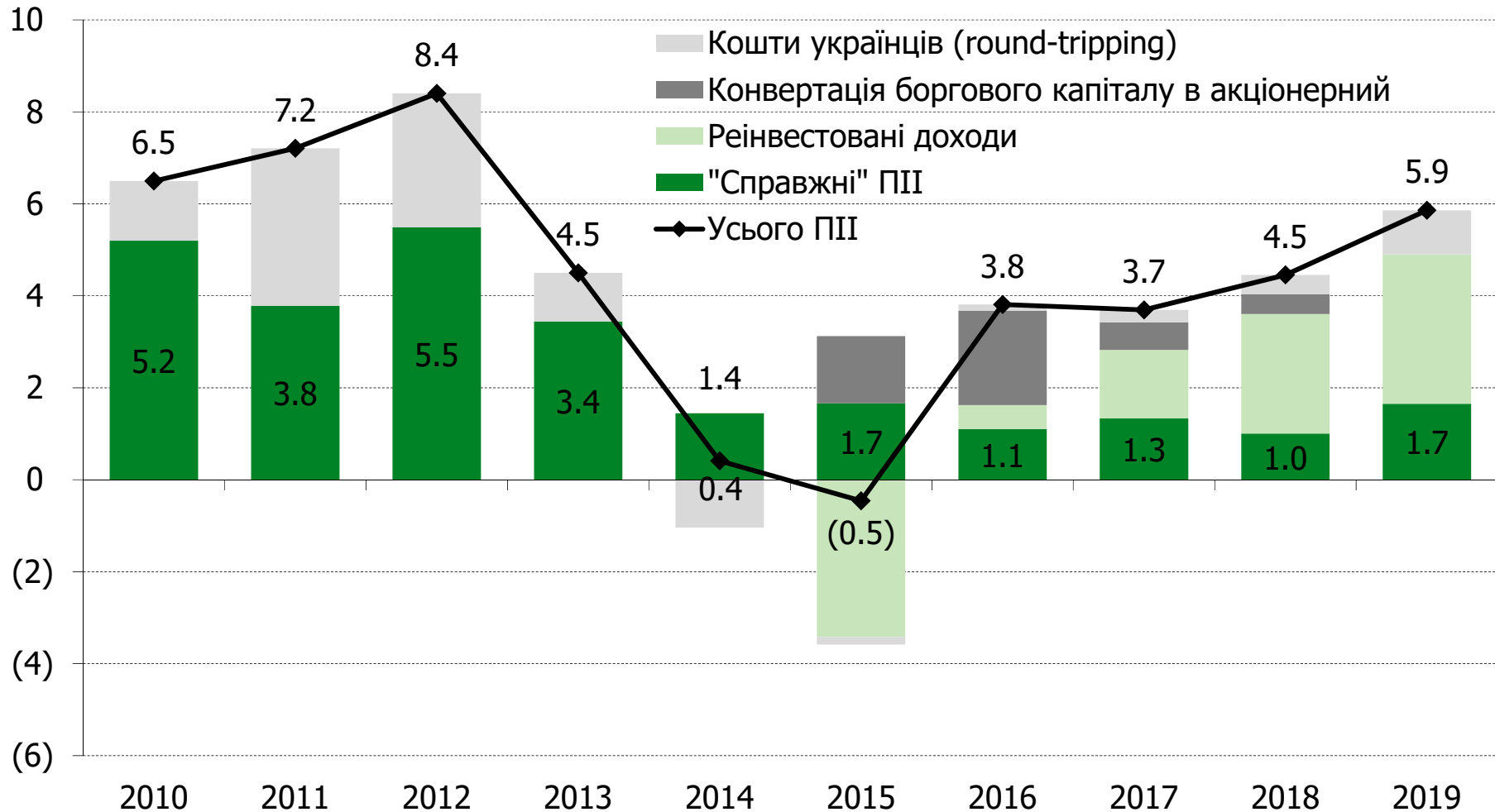
Прямі іноземні інвестиції в Україну: Динаміка

Джерело: НБУ

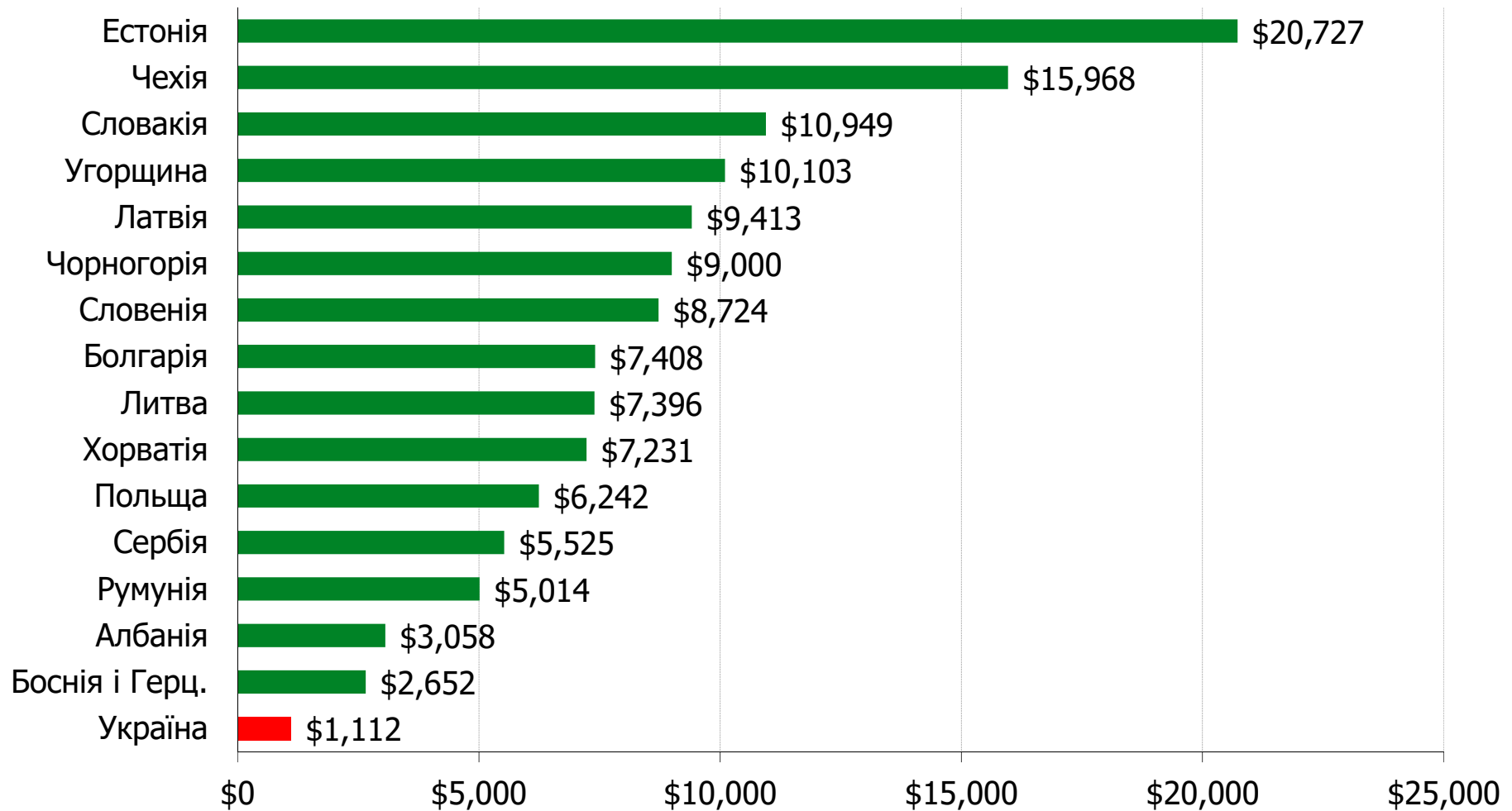

Прямі іноземні інвестиції в Україну: Структура (\$ млрд)

Джерело: НБУ

Обсяг прямих іноземних інвестицій на душу населення

Примітка: станом на кінець 2019 р. Джерело: UNCTAD

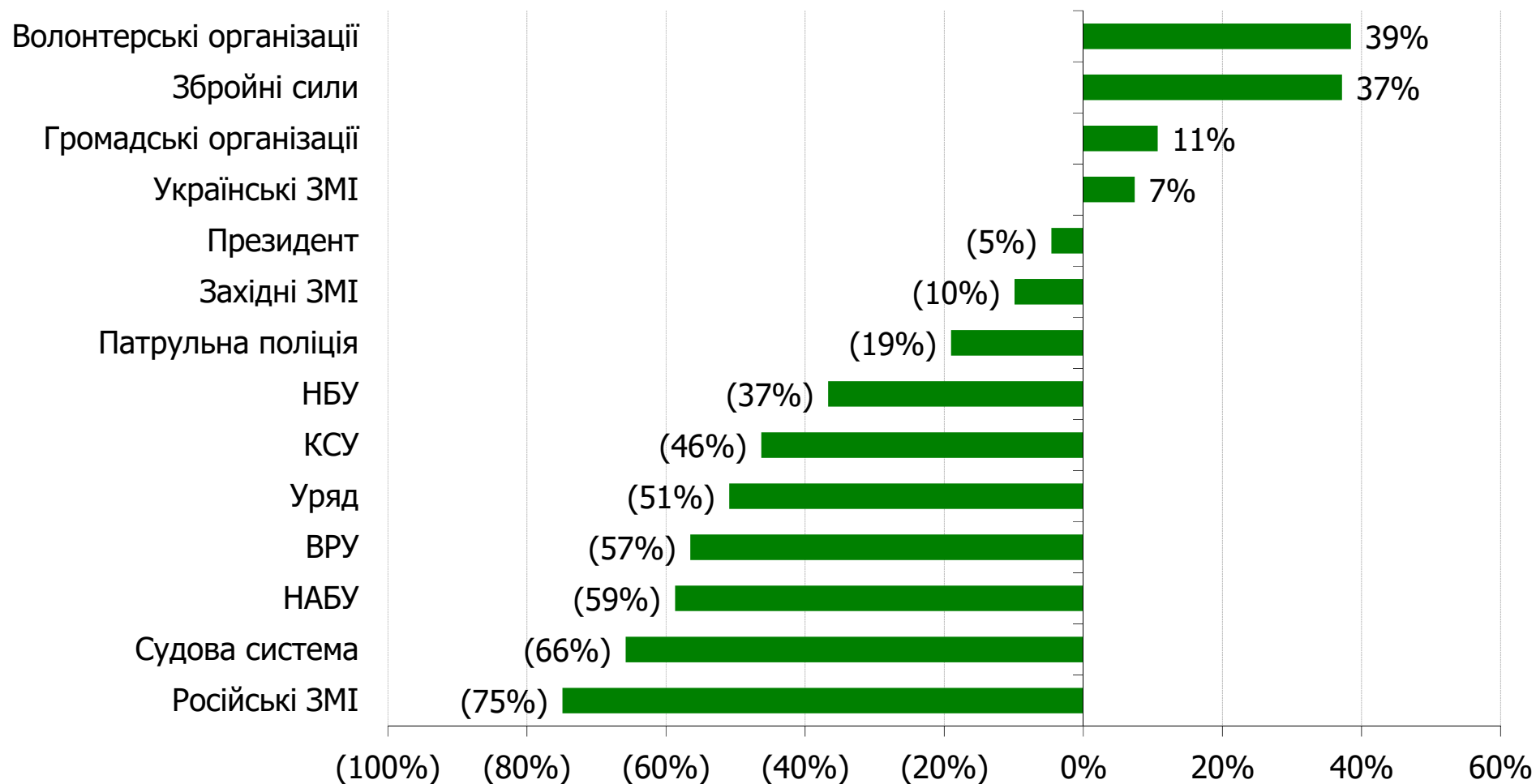
Рейтинг сприйняття корупції та верховенства права

Місце в рейтингу

Країна	Індекс сприйняття корупції	Країна	Індекс верховенства права
Польща	41	Польща	28
Хорватія	63	Румунія	32
Білорусь	66	Хорватія	39
Угорщина	70	Болгарія	53
Румунія	70	Косово	54
Болгарія	74	Північна Македонія	58
Сербія	91	Угорщина	60
Туреччина	91	Боснія і Герцеговина	64
Боснія і Герцеговина	101	Білорусь	68
Косово	101	Україна	72
Албанія	106	Сербія	75
Північна Македонія	106	Албанія	78
Молдова	120	Молдова	82
Україна	126	Росія	94
Росія	137	Туреччина	107

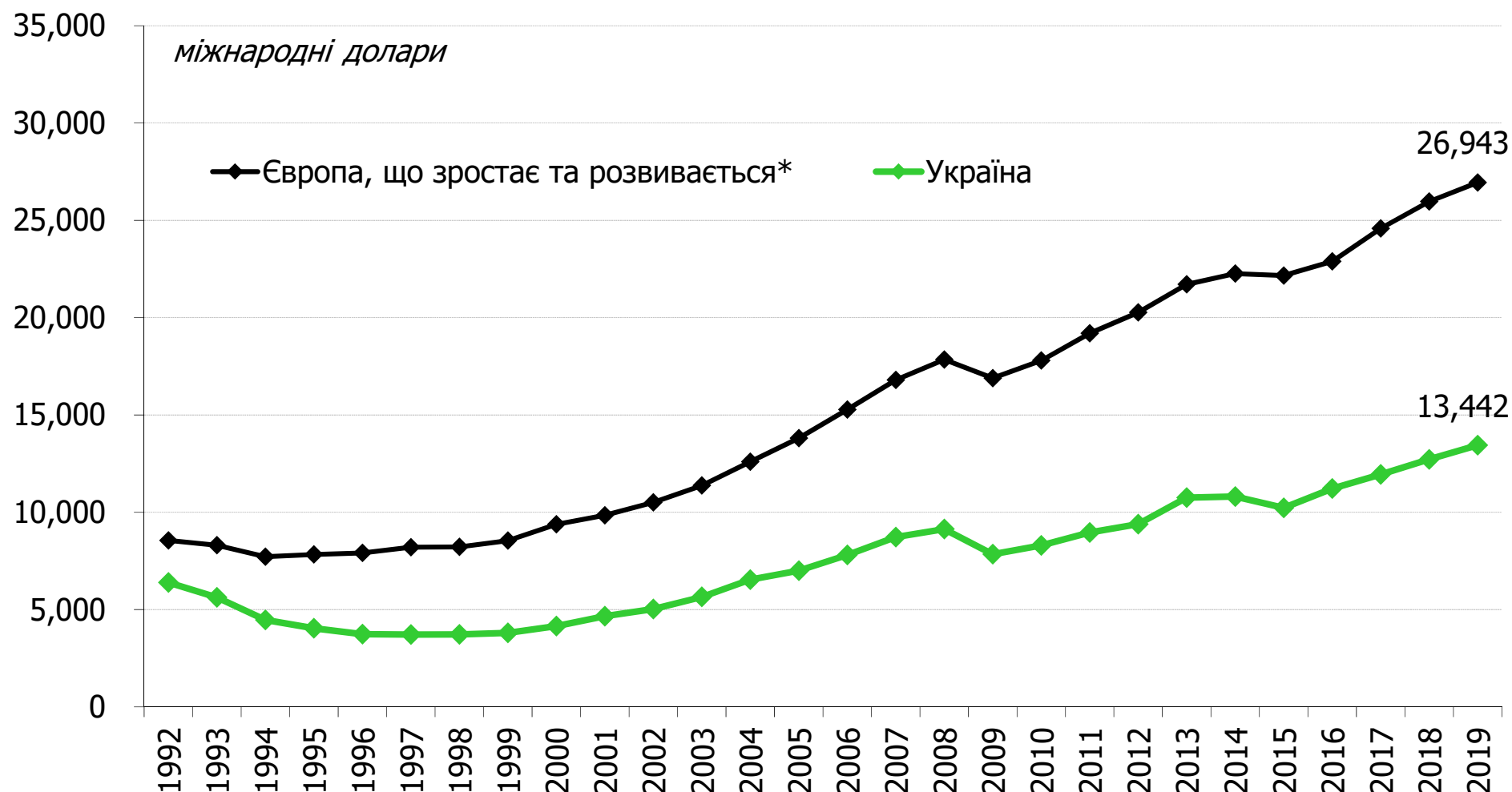
Примітка: вище місце в рейтингу є кращим. Джерело: Індекс верховенства права WJP, Індекс сприйняття корупції Transparency International

Довіра населення до соціальних інститутів

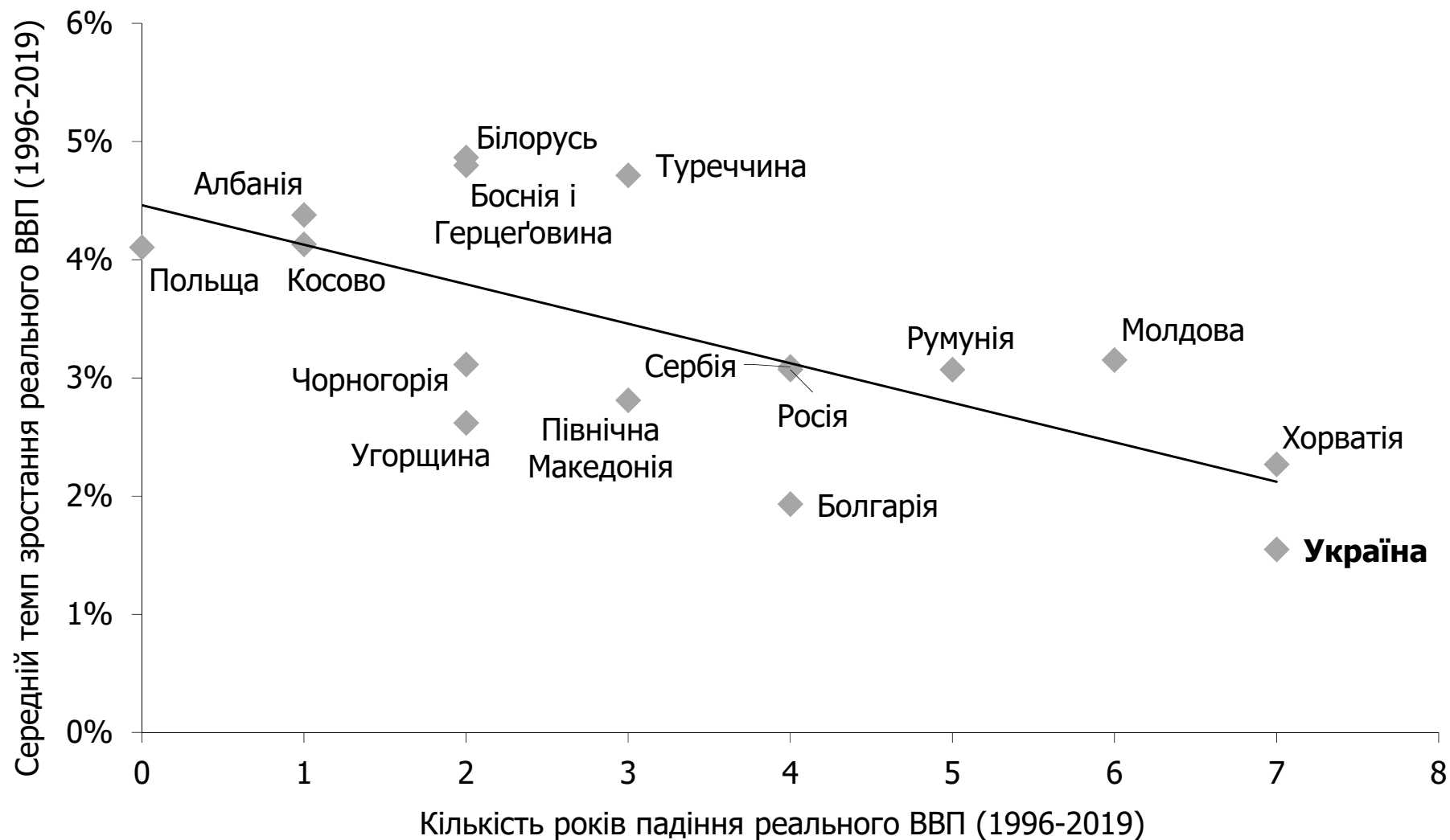
Примітка: різниця між часткою населення, що довіряє соціальному інституту та часткою населення, що не довіряє. Джерело: Опитування центру Разумкова від липня 2020р.

ВВП на душу населення на основі паритету купівельної спроможності

Примітки: *Європа, що зростає та розвивається, включає Албанію, Білорусь, Боснію і Герцеговину, Болгарію, Хорватію, Угорщину, Косово, Молдову, Чорногорію, Північну Македонію, Польщу, Румунію, Росію, Сербію, Туреччину та Україну. Джерело: МВФ

Важливість сталого економічного зростання

Примітка: для Чорногорії та Косово використовуються дані за 2001-2017, для Сербії – за 1999-2017. Джерело: МВФ

Контакти

Dragon Capital

 email

pr@dragon-capital.com

 телефон

+38 (044) 490-7120

Центр Економічної Стратегії

 email

office@ces.org.ua

 телефон

+38 (044) 492-7970

Європейська Бізнес Асоціація

 email

office@eba.com.ua

 телефон

+38 (044) 496-0601